

در گفتگو با خانم اصلانی، رئیس بسیج جامعه زنان کشور :

حماسه ۹ دی دنباله بصیرت و تاسی به ولایت بود و یک شبه خلق نشد

این راه ادامه دارد



عطفی در تاریخ مبارزات مردم ایران به شمار می رود باید هیئت‌های اندیشه روز در راستای تمدن اسلامی بن بست‌ها را شناسایی کنند و راه را برای حرکتی شتابنده در این مسیر الهی باز کنند. موضوع مهم دیگری که در این مسیر وجود دارد مطالبه حق کرامت الهی زن از سوی زنان فرهیخته و بن بست شکن کشورمان است. امروز زنان عالم با ظلم‌های بزرگی در دنیای مدرن مواجه هستند و حق کرامت آنها نادیده گرفته می شود. زن حق دارد در هر محیطی که حضور پیدا میکند حق کرامتش حفظ شود.

این حق کرامت زنان چه تعریفی دارد و چه حیطه‌هایی را در بر می‌گیرد؟

ببینید زنان بواسطه خلقت و عنایت پروردگار از حق کرامت ویژه‌ای برخوردارند. این حق کرامت چند وجه دارد. یکی از این وجوه حق مادری زنان است. از سوی دیگر زن به عنوان یک انسان حق دارد مسیر رشد و تعالی را طی کند اما استفاده ابزاری از زنان در دنیای غرب و جوامع غرب زده نادیده گرفتن این حق کرامت و ظلم بزرگی است که به زنان صورت می‌گیرد. کرامت الهی به زن موجب می‌شود تا زیبایی‌های مادر بودن را بچشد و درک کند و بتواند در تربیت فرزندش نقش اساسی داشته باشد. اما نگاه ابزاری به زن اجازه نمی‌دهد او هویت زن بودنش را تجربه کند و در محیطی آرام شاهد شکل‌گیری شکوفه‌های زندگی اش باشد. زنان حق دارند خودشان برای زندگی خود تصمیم‌گیری کنند و استفاده ابزاری و کشاندن آنها به صحنه‌های فرهنگی پایمال کردن کرامت زنان است.

مطالبه‌گری برای کرامت زنان باید چگونه باشد؟

این مطالبه‌گری نیازمند برنامه‌ریزی و ارتباط با نخبگان جهان اسلام است. زنان آزاد اندیش غربی هم خودشان از نگاه ابزاری غرب به زنان خسته‌اند و مادر بودن و آرامش برایشان به رویایی دست‌نیافتنی تبدیل شده است. زنان غربی حتی از امنیت کافی برخوردار نیستند و آمار تعرض به زنان به دقیقه رسیده است. حتی درمحل کار، مدارس و دانشگاه‌ها امنیت وجود ندارد و شاهد تجاوز به دختران زیر ۱۵ سال هستیم. در حالی که باید کرامت زنان غربی هم به آنها بازگردانده شود هر چند این مسئله نیازمند مطالبه‌گری خود این زنان است. در واقع باید در غرب جنبش بزرگ حق الهی زنان به راه انداخته شود و این بیدارگری به عهده زنان و حتی مردان آزاد اندیش است که جنبش دوری از فرهنگی، خویشترن داری، توجه به عفت و بازگشت به فطرت عقیقانه را راه بیندازند و حقی که از زنان غربی سلب شده را به آنها بازگردانند.

روزگار بلکه به مردم دورانهای بعدی و به وسعت جغرافیای جهان برسانند.

و آیا زنان ایرانی هم توانسته‌اند در طول تاریخ این بن بست شکنی را داشته باشند؟

بله دقیقاً همین طور است. با مطالعه‌ای کوتاه در تاریخ کشورمان می‌بینیم که زنان ایرانی در طول تاریخ بعد از اسلام به تاسی از زنان عاشورایی در بزنگاه‌های مختلف تاریخی حضوری موثر و تعیین‌کننده داشتند. در دوران انقلاب هم زنان کشورمان شانه‌شانه مردانشان حضور داشتند و در برخی از میادین پیشتاز بودند. حضور زنان در مبارزات علیه رژیم طاغوت و دوران انقلاب محسوس و تعیین‌کننده بود و همچنان حضور زنان انقلابی کشورمان در لایه‌های مختلف جامعه جریان دارد و بر همین اساس است که می‌توانیم بگوییم این راه ادامه دارد.

همانگونه که مستحضر هستید رهبر معظم انقلاب زن تراز جامعه ایرانی را زن نه شرقی نه غربی می‌دانند و این ویژگی ایجاب میکند جنس حضور زنان ایرانی در جامعه متفاوت از جنس حضور زنان در شرق و غرب باشد. شما جنس حضور زنان ایرانی در عرصه‌های مختلف اجتماعی و سیاسی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

حضور زنان ایرانی در عرصه‌های مختلف حضوری دانمی و توأم با بصیرت، آگاهی و از جان گذشتگی و دغدغه‌مند بودن است. زن مسلمان انقلابی هیچگاه نمی‌تواند بدون دغدغه و بصیرت باشد و به این دلیل توانسته است در مقاطع حساس و بزنگاه‌های تاریخی به خوبی و درست عمل کند که بصیرت و تحلیل مناسبی از شرایط روز داشته و نسبت به ولایت فقیه بصیرت کافی داشته است به همین خاطر هم با تاسی به ولایت به درستی عمل کرده است. زن ایرانی از نگاه رهبر انقلاب هم به خاطر شخصیت موثر و حضور در صحنه است که توانسته بن بست شکن باشد.

در این مسیر وظیفه زنان ایرانی و درشکلی جامع‌تر زنان آزاده جهان چیست؟

زنان فرهیخته باید بن بست‌های جهان اسلام را در مسیر تمدن اسلامی شناسایی کنند و برای باز کردن این مسیرها برنامه‌ریزی داشته باشند. وقتی مقام معظم رهبری می‌فرمایند زنان ما بن بست شکن هستند این مسئله به نوعی استمرار را می‌رساند به این مفهوم که زنان ایرانی در گذشته بن بست شکن بوده‌اند و این بن بست شکنی در آینده ادامه دارد. بعد از حماسه ۹ دی که نقطه

بوجود آوردند و با این بصیرت توانستند توطئه‌هایی که دشمنان برای براندازی انقلاب با راهبری سران فتنه تدارک دیده بودند را خنثی کنند. زنان ایرانی هم به تاسی از حضرت زهرا (س) و حضرت زینب (س) و همانگونه که این معلمان اول بشریت در زمان خودشان با دغدغه‌ای که نسبت به آینده بشریت و امت اسلامی داشتند بپا خواستند زنان ایرانی هم در حماسه ۹ دی شور و شعور را توأم با میدان آوردند و با بصیرتی که در خود ایجاد کردند توانستند به موقع عمل کنند.

مصدق حضور زنان ایرانی در خلق حماسه‌هایی همچون ۹ دی را می‌توان در کلام رهبر انقلاب و به خصوص پیام ایشان به کنگره ۷ هزار زن شهید مشاهده کرد. در این پیام رهبر انقلاب سه نکته درباره افق زنان ایرانی قابل مشاهده است. نخست اینکه زنان ایرانی الگوهایی مانند حضرت زهرا و حضرت زینب را دارند. به بیان دیگر زنان مجاهد صدر اسلام معلمان اول همه زنان جهان هستند. الگوهایی مانند حضرت زهرا و حضرت زینب (س) شخصیت‌های نظاره‌گری نیستند بلکه با بصیرتی که دارند هر جا به وجودشان نیاز باشد حاضر می‌شوند و حتی جانشان را در دفاع از حق و حقیقت می‌گذارند. نکته سومی که می‌توان از پیام حضرت آقا به این کنگره دریافت کرد این است که زنان ایرانی بن بست شکن هستند.

مفهوم این بن بست شکنی از نگاه شما چیست و چه مصادیقی را در بر می‌گیرد؟

این بحثی عمیق و اساسی را می‌طلبد. بنید زن ایرانی ویژگی‌های منحصر به فردی دارد. از جمله اینکه عقیق و پاکدامن است. به عنوان محور خانواده در خانه حضور دارد و از جان گذشته است اما ویژگی بن بست شکن بودن وی سرآمد تمام این ویژگی‌هاست که این ویژگی را هم از الگوهایی همچون حضرت زهرا(س) و حضرت زینب (س) گرفته است. همچنانکه می‌بینیم در قیام عاشورا رسالت بن بست شکنی از سوی ولی امر مسلمین که در آن دوران حضرت سجاد ع بودند به حضرت زینب (س) محول می‌شود و ایشان قافله سالاری کاروان عاشورائیان را به عهده بگیرد. در جایی که ولی زمان و مردان مجاهد به شهادت رسیده بودند و حتی خطر به شهادت رساندن امام سجاد هم وجود داشت حضرت زینب (س) بن بست شکنی می‌کنند و با روشنگری و تدبیر، بصیرت و شناخت دشمن بن بست و خفقانی را که برای مردان امت اسلام و بویژه امام سجاد وجود داشت را با حضور پر صلابت خود شکستند و توانستند پیام نافذ عاشورا را نه فقط به مردم آن



نقش زنان در حماسه ۹ دی
ویژه‌نامه سازمان بسیج جامعه زنان
کشور | صفحه ضمیمه رایگان |
چهارشنبه ۸ دی ۱۳۹۵



حماسه ۹ دی ماه سال ۸۸ یکی از بزنگاه‌های تاریخ ایران بود که حضور پر شور و توأم با شعور و بصیرت مردم کشورمان منجر به خلق این حماسه ماندگار و خنثی شدن توطئه‌های بیگانگان بود. در این میان بانوان کشورمان مانند دیگر برهه‌های تاریخی در این حماسه بی‌بدیل هم حضوری تعیین‌کننده در شکل‌گیری این حماسه داشتند. زنان ایرانی به تاسی از حضرت زهرا (س) و حضرت زینب (س) همیشه و در تمامی صحنه‌های انقلاب اسلامی حضوری چشم‌گیر و تعیین‌کننده داشته و دارند اما در برخی از مقاطع و بزنگاه‌های حساسی همچون فتنه ۸۸ این حضور به شکل یک جریان گسترده و وسیع و بسیار جدی تر از قبل مطرح می‌شود. درست مانند جریان قیام تنباکو و شکستن قلیانها از سوی بانوان ایرانی در پی فتوای میرزای شیرازی که منجر به شکست توطئه رژیم شد و این مسیر به شکل مستمر همچنان ادامه دارد و زنان ایرانی با بصیرتی که دارند هر گاه حس کنند حضورشان ضروری تر است به میدان می‌آیند این استمرار حضور بانوان ایرانی در عرصه خودش از نکته‌های مهمی است که می‌تواند در مواقع لزوم منجر به شکل‌گیری حماسه ۹ دی شود. به مناسبت سالگرد قیام ۹ دی به سراغ مینو اصلانی رئیس بسیج جامعه زنان رفته ایم تا درباره نقش زنان در حماسه ۹ دی و همچنین عواملی که موجب شد تا زنان و مردان کشورمان بتوانند با این حماسه تاریخی از فتنه سال ۸۸ به سلامت عبور کنند به گفتگو بنشینیم.

خانم اصلانی! بی تردید حماسه ۹ دی و حضور همه جانبه مردم کشورمان در خلق این حماسه را نمی‌توان خلق الساعه و یکباره دانست. از نگاه شما چه ویژگی‌هایی در زنان و مردان ایرانی و به خصوص بانوان ما موجب شد تا در برابر فتنه سال ۸۸ حماسه ۹ دی را خلق کنند؟

دقیقاً همین طور است و نباید فراموش کرد که حماسه ۹ دی یک شبه اتفاق نمی‌افتد و ناشی از ظرفیتهایی است که همه مردم ایران اعم از زن و مرد با بصیرت و پیروی از ولایت فقیه در خود

مصاحبه با زهره یزدان پناه قره تپه، نویسنده، منتقد، پژوهشگر و مستندساز زن ایرانی؛ زن منتظر حکومت جهانی امام زمان (عج)

زهره یزدان پناه قره تپه، نویسنده، منتقد، پژوهشگر و مستندساز، متولد ۱۳۴۲ در تهران است. وی دارای کارشناسی تاریخ و کارشناسی ارشد تاریخ فرهنگ و تمدن ملل اسلامی است و سابقه بیش از سه دهه سال فعالیت فرهنگی - هنری و ادبی و کارشناسی در مراکز و سازمان های مختلف و همچنین، سالها تدریس در کسوت معلمی را دارد. این نویسنده حوزه دفاع مقدس و مستندساز، دارای ۱۵ عنوان کتاب در زمینه های ادبیات داستانی از جمله دفاع مقدس، نقد، پژوهش و... دارای ۲ عنوان کتاب به صورت کارمشتک و پژوهش و ۵ عنوان کتاب در زمینه دفاع مقدس نیز که توسط نویسندگان مختلف بازآفرینی شده است و همچنین مقالات متعدد پژوهشی و نقد در زمینه ادبیات داستانی، ادبیات نمایشی و فیلم، نگارش فیلمنامه و ساخت چندین مستند در عرصه داخلی و بین المللی است. فیلم مستند «وقتی آنها آمدند» درباره زنان اسیر لبنان در زندان صهیونیستها که از جمله از مستندهای ایشان است که وی به عنوان کارگردان، نویسنده و پژوهشگر، آن را در لبنان ساخته است. آخرین مستند ایشان هم، فیلم مستند «میم، مثل مسجد؛ آ، مثل آتش» درباره به آتش کشیده شدن مسجد لولاگر در فتنه سال ۸۸ است که وی به عنوان کارگردان، تهیه کننده، نویسنده و پژوهشگر این فیلم بوده است و با سرمایه گذاری دفتر جبهه فرهنگی یا مدرسه سینمایی جشنواره عمار این دفتر، ساخته شده است. «زمان» نشانی روی آب و زد کبوترها» از جمله از آخرین آثار اوست که تلفیقی است از انقلاب اسلامی، دفاع مقدس، عاشورا که نماد آن تعزیه است و فتنه عاشورای سال ۸۸ که برای این زمان، فیلمنامه اولیه ای هم توسط نویسنده، نوشته شده است. علاوه بر نگارش چندین اثر داستانی، فیلمنامه و پژوهش برای ساخت فیلم های مستند و داستانی، نگارش و تدوین کتاب سبک زندگی فاطمی، براساس دانشنامه فاطمی نیز، اثری است که وی در دست دارد. یزدان پناه، در پی سخنرانی رئیس جمهور در ۱۶ آذر، در دانشگاه تهران پیرامون قضایای برجام داشته است، به عنوان یک «معلم هنرمند نویسنده و مستندساز» یا «هنرمند معلم» نامه ای به رئیس جمهور نوشته است که این نامه، در ۲۰ آذرماه در سایت خبرگزاری فارس منتشر شده است. یزدان پناه نمونه ای از زنان با بصیرت ایرانی است که در حماسه ۹ دی نقش آفرین بودند. به سراغ این بانوی فعال در عرصه فرهنگ رفته ایم تا نقش زنان در حماسه ۹ دی را در گفتگو با وی بازخوانی کنیم.

* «میم، مثل مسجد؛ آ، مثل آتش»، مستندی درباره به آتش کشیده شدن مسجد لولاگر در سال ۸۸ است که شما در آن تلاش کرده اید بخشی از حوادث فتنه ۸۸ را به تصویر بکشید. چه شد که به سراغ این موضوع رفتید؟

- یک دغدغه؛ دغدغه حقیقت طلبی، دغدغه عدالت خواهی؛ دغدغه انسانی، دینی، اخلاقی، فرهنگی - هنری و هر پسوندی که بخواهید روی آن بگذارید؛ و همچنین دغدغه ثبت تاریخی وقایع و فرار و نشیب هایی که این مملکت با انقلاب شکوهمند اسلامی سال ۵۷، به خود دیده و این مردم که به خاطر این انقلاب اسلامی و برای حفظ آرمان ها و ارزش های آن، با هر آنچه داشتند وارد میدان شدند و با خون خود و بهترین عزیزانشان می خواهند از آن محافظت کنند. این موضوع و برخی اطلاعاتی که پیرامون آن داشتم، چند سال ذهن مرا به خود مشغول کرده بود؛ تا اینکه آن را به عنوان یک سوژه مستندسازی و در قالب یک طرح، با دفتر جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی که جشنواره عمار و مدرسه سینمایی عمار از زیرمجموعه های آن هستند، مطرح کردم، با شاخصه هایی که داشت از جمله بکر بودن موضوع، خیلی زود تصویب شد و من کار پژوهش میدانی آن را شروع کردم. چند ماه کار پژوهشی آن طول کشید و در این قسمت کار، به خاطر حساسیت موضوع و برخی موارد دیگر مرحله خیلی سختی را پشت سر گذاشتم. بعد از اتمام مرحله پژوهش، کار تصویربرداری را شروع کردیم که این مرحله هم، سختی های خاص خودش را داشت. این کار، از شروع طرح موضوع تا تدوین نهایی کار، تقریباً نه ماه طول کشید. نه ماهی که یادآور خاطرات تلخ و شیرین بسیاری برای من هست. البته من، کتاب مستند این واقعه را هم نوشته ام که اگر خدا بخواهد آن هم چاپ خواهد شد.

* به عنوان یک هنرمند نویسنده و مستندساز و به عنوان یک پژوهشگر و فعال فرهنگی، عوامل اصلی شکل گیری فتنه ۸۸ را چه می دانید؟

- ببینید، از زمانی که انقلاب اسلامی در ایران به پیروزی رسید و نظام جمهوری اسلامی تشکیل شد، همه دشمنان داخلی از گروهکهای التقاطی منافقین و مارکسیستها و توده ای ها گرفته تا سلطنت طلب ها و ضد انقلاب های ریز و درشت در کنار دشمنان خارجی به سرکردگی امریکا و صهیونیسم بین المللی، باهم متحد شدند تا به هر نحوی شده، با سرنگونی این نظام، آرمان ها و ارزش هایی انقلاب اسلامی در این مملکت را بخشکانند. چون می دانند ثمره

این انقلاب، فقط در محدوده کشور ایران باقی نمی ماند و ابعاد جهانی پیدا می کند و انقلاب اسلامی ایران، الگویی برای انقلاب در کشورهای منطقه و بعد، انقلاب در جهان می شود. یعنی اینها در واقع، از جهانی شدن انقلاب اسلامی ایران می ترسند. خب همین انقلاب هایی که شما در کشورهای منطقه مثل بوسنی، عراق، یمن و بحرین و یا مقاومت حزب الله لبنان در مقابل رژیم اشغالگر قدس می بینید، نتیجه صدور همین انقلاب انقلاب اسلامی ایران است. چون اگر این انقلاب صادر شود، دیگر هیچ استکبار و مستکبری در جهان وجود نخواهد داشت. کما اینکه اصلا ریشه پیدایش امثال طالبان و القاعده و داعش و گروه های تکفیری، همین ترسهاست. ترس از صدور انقلاب اسلامی ایران به کشورهای جهان؛ در همین راستا، حتی مستکبران داخلی هم که مبنای انقلاب اسلامی و آرمان ها و ارزش های آن با منافع مادی و جاه طلبی ها و قدرت طلبی آنها سازگار نیست هم، وجود نخواهند داشت. پس یکی از مهم ترین گام ها برای خشکاندن آرمان و ارزش های انقلاب اسلامی، سرنگونی نظام جمهوری اسلامی است. در همین راستا هم بود که جنگ تحمیلی را به ما تحمیل کردند. حالا عده ای هم که، هم کنترل نفس شان را برای رسیدن به قدرت نداشتند و هم، فاقد بصیرت بودند، در جبهه ای قرار گرفتند که خواست دشمن بود. حضرت آقا هم، بارها در طی سخنرانی هایشان، این هشدار را به سران اینها داده بودند مبنی بر اینکه به این آشوب ها دامن نزنند؛ چون معلوم نیست کاری را اینها شروع می کنند، تا آخر کنترلش هم دست اینها باشد. چون دیگران می آیند و از آن سوء استفاده می کنند. خب در چنین شرایطی، مسلما اوضاع جامعه از هم گسیخته می شود و خون هایی از هر دو طرف، روی زمین ریخته می شود که مسبب این خون های ریخته شده، چه کسانی هستند؟!

* با عنایت به فعالیت و برنامه ریزی گسترده ای که در فتنه ۸۸ برای براندازی نظام شکل گرفته بود، از نگاه شما چه اتفاقی منجر به حضور حماسی مردم در ۹ دی ماه و دفاع تمام قد از انقلاب اسلامی و رهبری شد؟

- بصیرت و دشمن شناسی. ببینید وقتی فضای حاکم بر جامعه، چنان غبار آلود شود که تشخیص های درست میسر نباشد، جامعه و مردم آن نیازمند ابزاری هستند که آنان را در تشخیص های سره از ناسره و جداسازی های حق از باطل، یاری کند. مقام معظم رهبری از این ابزار، به عنوان «چراغ بصیرت» نام می برند که هنگام سایه انداختن غبار فتنه بر جامعه، چراغ بصیرت، می تواند برای مردم طالب حق و حقیقت، راه و بیراهه را از هم مجزا کند.



فتنه سال ۸۸، از جمله موارد سایه انداختن غبارهایی بوده است که بسیاری از افراد را آگاهانه و ناآگاهانه، درگیر خود کرد. امام علی «ع» هم، در خطبه ۵۰ نهج البلاغه، درباره فتنه می فرماید: «ماننا آغاز پدید آمدن فتنه‌ها، هواپرستی و بدعت گذاری در احکام آسمانی است. بدعت هایی که قرآن با آن مخالف است و گروهی «با دواختراف یاد شده»، بر گروهی دیگر سلطه یابند که برخلاف دین خداست. پس اگر باطل با حق مخلوط نمی شد، بر طالبان حق پوشیده نمی ماند و اگر حق، از باطل جدا و خالص می گشت، زبان دشمنان قطع می گردید. اما قسمتی از حق و قسمتی از باطل را می گیرند و به هم می آمیزند «تفکرالتقاطی» آنجاست که شیطان، بر دوستان خود چیره می گردد و تنها آنان که مشمول لطف و رحمت پروردگارتند، نجات خواهند یافت.» **خُب چه کسانی مشمول رحمت خدا می شوند؟! آیا شکم هایی که از مال حرام انباشته شده باشند، می توانند مشمول رحمت خدا شوند؟! آیا کسانی که به جای اینکه پای خود را، جای پای ولایت و رهبری بگذارند، جلوتر از او حرکت می کنند، می توانند مشمول این رحمت و نجات باشند؟! آیا زبانهایی که دائم به دروغ و تهمت و افترا باز می شوند، می توانند مشمول این رحمت و مغفرت شوند؟! پس در شرایط فتنه و مه فتنه، چراغ بصیرت است که می تواند نجات بخش باشد؛ چراغ بصیرتی که مصداق همان فرقان وعده داده شده خداوند در قرآن کریم است؛ خداوند در آیه ۲۹ سوره انفال قرآن می فرماید که اگر تقوا پیشه کنید، خدا برای شما فرقان، یعنی وسیلهی جدا ساختن حق از باطل قرار می دهد. همین فرقان و بصیرت و دشمن شناسی و تشخیص حق از باطل بود که باعث شد، مردم وارد میدان شوند و تمام قد از انقلاب اسلامی و آرمان و ارزش های آن و از ولایت و رهبری، دفاع کنند و آن حماسه نه دی را بیافرینند.**

* نقش زنان را در شکل گیری حماسه ۹ دی چگونه می بینید؟

– زنان و دختران ما، همیشه پیشقراولان نهضت ها و انقلاب ها و هرگونه حرکت های اجتماعی – مذهبی بودند. شما زنانی که در پیروزی انقلاب اسلامی ایران نقش داشتند و یا زنانی که در هشت سال دوران دفاع مقدس حضور داشتند را ببینید، اگر ویژگی های این زنان با ویژگی های زنانی که نهضت امام حسین را یاری کردند راه، بررسی کنید، می بینید، اینها هم، از همان ویژگی ها برخوردارند و از زمره همان زنان عاشورایی هستند. از این نمونه ها فراوان داریم. همین زنان و با همین ویژگی ها بودند و هستند که حماسه نه دی را هم آفریدند. کمالاتی که در جبهه مقابل هم، زنان نقش موثری داشته و دارند. در طول تاریخ هم نمونه هایی فراوانی داریم. شما حتی نقش زنان در سازمان منافقین را می بینید که در پیشبرد اهداف این سازمان چقدر موثرند. در فتنه سال ۸۸ و آشوب های آن سال هم، نقش زنان را بوضوح قابل مشاهده است. همین زنان در به آتش کشیده شدن مسجد لولاکر تهران هم، نقش بسزایی داشتند. یعنی این پتانسیلی است که زنان دارند و می توانند داشته باشند؛ حالا اگر صاحبان این پتانسیل، خدامحور باشند و ولایتمدار، فرهنگ و اندیشه هایشان، با اندیشه های عاشورایی عجین شده باشد، پیام رسان کربلا و واقعه عاشورا می شوند و حماسه هایی مانند حماسه نه دی را می آفرینند؛ و الا می شوند همان، مریم رجوی سازمان منافقین.

* شما مولف کتاب «زنان عاشورایی» هم هستید. تاسی به الگوی بانوان عاشورایی چقدر در ایستادگی زنان ایرانی در برهه های گوناگون تاریخی از قیام تنباکو گرفته تا انقلاب، دفاع مقدس و حماسه ۹ دی موثر می دانید؟

– همانطور که اشاره کردم، زنان و دختران ما، همیشه پیشقراولان نهضت ها و انقلاب ها و هرگونه حرکت های اجتماعی – مذهبی بودن و اصلا مدیریت بحران داشتند. و این به خاطر عجین شدن فرهنگ و اندیشه آنها، با فرهنگ و اندیشه زنان عاشورایی است. نه تنها در زمان نهضت تنباکو، بلکه در انقلاب اسلامی ایران و هشت سال دوران دفاع مقدس هم، همینطور بوده است؛ این زنان هستند که نه تنها با حضور خود در پشتیبانی در پشت جبهه ها، بلکه حتی با حضور خود در جبهه ها، سهیم در جهاد مردان در میدان مبارزه و جهاد بودند. شما زنانی که در پیروزی انقلاب اسلامی ایران نقش داشتند و یا زنانی که در هشت سال دوران دفاع مقدس حضور داشتند را ببینید، یعنی حضور در دورانی که کشورمان در معرض انواع توطئه ها

توسط گروهکهای داخلی و عوامل خارجی بود و شما نقش زنان را در مقابله با این توطئه ها و تلاش برای دفاع از حق می بیند که نه تنها مشوق رفتن همسر و فرزندانشان به جبهه های حق علیه باطل هستند، بلکه بسیاری از آنان حتی جان خودشان را در این راه گذاشتند و به شهادت رسیدند. یا حتی زنانی که نه تنها در ایران، بلکه مقاومت های اسلامی کشورهایمانند لبنان، فلسطین، بوسنی، عراق، یمن، بحرین، سوریه، افغانستان و دیگر کشورها می بینید که بسیاری از آنها اکنون مادران و همسران مدافعان حرم و شهدای مدافع حرم بشمار می آیند؛ یا مادران و همسران شهدای هسته ای و خیلی موارد دیگر که اگر ویژگی های این زنان با ویژگی های زنانی که نهضت امام حسین را یاری کردند راه، بررسی کنید، می بینید، اینها هم از زمره همان زنان عاشورایی هستند. در حماسه نه دی هم، همینطور بوده است. اصلا در طول تاریخ ایران و تاریخ اسلام، همینطور بوده و هست. این به خاطر همان عجین شدن فرهنگ و اندیشه آنها، با فرهنگ و اندیشه زنان عاشورایی است. اما، نکته ای که مهم است، این است که همه این زنان، براندیشه و فرهنگ بزرگ طلایه دار زنان عاشورایی حضرت زینب (س) و مادر بزرگوار ایشان حضرت زهراء (س) تاسی دارند.

* بین اندیشه و فرهنگ زنان عاشورایی با اندیشه و فرهنگ زنان منتظر حکومت جهان موعود (ع)، چه ارتباطی می تواند وجود داشته باشد؟ آیا اصلا بین این دواندیشه، می تواند ارتباطی وجود داشته باشد؟

– بله، قطعاً، ارتباط وجود دارد. اصلا اندیشه و فرهنگ عاشورایی، مقدمه اندیشه و فرهنگ انتظار است. یعنی یک زن منتظر حکومت جهانی موعود (ع)، در صورتی یک منتظر واقعی می تواند باشد که قبلاً از اندیشه پاک و فرهنگ زلال عاشورا سیراب شده باشد. والا، ممکن است در طی مسیر از جمله کسانی باشد که گمان می کنند، منتظر حضرت حجت (ع) هستند و اما، اکنون در برابر نایب ایشان می ایستند. چنین کسانی چه بسا هنگام ظهور هم، در شناخت امام (ع) و در حقیقت در شناخت حق از باطل راه را به خطا برونند. به عبارت دیگر، هم زنانی که منتظر و نیز، زمینه ساز ظهور امام زمان (ع) هستند و هم زنانی که در حکومت جهانی موعود (ع)، به گونه های مختلف، یاری رسان حضرت و حکومت جهانی ایشان هستند، باید از مسیر اندیشه و فرهنگ عاشورا بگذرند و توشه های نابی از این اندیشه عمیق و فرهنگ غنی بردارند تا از رویش ها باشند، نه از ریزش ها.

دشمنان می دانند ثمره این انقلاب، فقط در محدوده کشور ایران باقی نمی ماند و ابعاد جهانی پیدا می کند و انقلاب اسلامی ایران، الگویی برای انقلاب ها در کشورهای منطقه و بعد، انقلاب در جهان می شود. یعنی اینها در واقع، از جهانی شدن انقلاب اسلامی ایران می ترسند. خُب همین انقلاب هایی که شما در کشورهای منطقه مثل بوسنی، عراق، یمن و بحرین و یا مقاومت حزب الله لبنان در مقابل رژیم اشغالگر قدس می بینید، نتیجه صدور همین انقلاب انقلاب اسلامی ایران است

* رهبر معظم انقلاب درس خرنانی های خود بارها به الگوی زن مسلمان ایرانی به عنوان زنان بن بست شکن و زن نه شرقی، نه غربی اشاره داشته اند. با عنایت به ایستادگی امروز زنان در جامعه اسلامی، چه تعریفی از زن ایرانی می توان ارائه داد؟

– زن ایرانی، یعنی همان زن عفیف و نجیب و با وقار که حجاب و عفاف برای او، یک فرهنگ و اندیشه و رفتار نهادینه است و یک دژ تسخیرناپذیر است؛ یعنی همان زن عاشورایی؛ یعنی همان زن منتظر حکومت جهانی امام زمان (عج)؛ یعنی همان زن ایستادگی و مقاومت که گونه های

مختلفی می تواند داشته باشد، گاه در اجتماع است و گاه در نهاد خانواده، به عنوان همسر و مادر؛ گاه در جبهه جنگ تحمیلی است و گاهی هم، در جبهه مقاومت هایی مانند مقاومت اقتصادی و گاهی هم، در جبهه جنگ نرم؛ البته ایستادگی و مقاومت در هر کدام از این جبهه ها، سختی های خاص خودش را دارد؛ اما زنان با تاسی بر فرهنگ و



اندیشه عاشورایی و فرهنگ و اندیشه انتظار، این پتانسیل را دارند که مقابل همه سختی ها بایستند و اما نگذارند به اندیشه و فرهنگ و هویت و اعتقادات دینی و فرهنگی آنها آسیبی برسد.

* زنان ایرانی اثبات کرده اند که در مراحل گوناگون همواره پشت انقلاب ایستاده اند. این ایستادگی با عنایت به شرایط امروز جامعه باید چگونه باشد؟

– دشمن شناسی و ایستادگی و مقاومت که توأم با حجاب و عفاف هم هست؛ الان بین شرایط جامعه ما و حتی کشورهای منطقه که کم کم دارد در آنها انقلاب اسلامی شکل می گیرد، یک مشابهتی وجود دارد که این مشابهت در شخصیت ها و میدانداران این انقلاب ها هم هست؛ و آن همان دشمن شناسی و ایستادگی و مقاومت است و همانطور که گفتم گونه های مختلفی دارد. امروزه مادران و همسران شهدای مدافع حرم، مادران و همسران و دختران شهدای منا و فاجعه مکه که با صبر و شکیبایی خود، در راه همان شهدا گام برمی دارند، از زمره همان زنان عاشورایی هستند که در واقع ضمن حفظ حجاب و عفاف، با بصیرت و دشمن شناسی، دارند ایستادگی و مقاومت می کنند و ولایتمداری. همه آنها ویژگی های مشترکی دارند که از بیابگر سرچشمه یکسان اندیشه و فرهنگ آنان است.

* شما در واکنش به سخنان رئیس جمهور در ۱۶ آذر ماه امسال، نامه ای خطاب به ایشان نوشته اید و سوالی را مطرح کرده اید؛ سوال شما در برابر این سخن رئیس جمهور بوده است، «ما هیچ قدمی در مساله برجام برنداشتیم، مگر آنکه با مقام معظم رهبری مشورت کرده باشیم» که از آقای روحانی پرسیده اید، «حُر» را در تاریخ می شناسید، «اشعث بن قیس» را، چطورا درباره اهدافی که از نگارش این نامه و طرح این سوالات داشته اید، بفرمایید.

– آن نامه خودش گویای همه چیز هست؛ پس اجازه بدهید در مورد آن نامه، من حرفی نرم و خود متن نامه، حرف های خودش را بزنم. فقط می توانم بگویم، آن نامه، همه جهان بینی و اعتقاد من است و به تعبیری دیگر، مانیفست اندیشه و زندگی من است و معتقدم اگر روزی خدا، کارهایی را از من به عنوان عبادت قربه الی الله قبول کند، گمان می کنم، نوشتن آن نامه، یکی از آنها خواهد بود.

حضور پر صلابت از دیروز تا فردا

مریم زاهدی

دوران پس از انقلاب یکی از طلایی ترین دوران های تاریخ کشورمان برای حضور و مشارکت فعال زنان در تمامی زمینه های



و نهایتاً منجر به صدور فتوای تحریم آن از طرف آیت الله حاج میرزا حسن شیرازی شد، مقدمه ی تحولات سیاسی و اجتماعی در کشور می دانند. زنان دربار ناصرالدین شاه که در اندرونی شاه فتوای تحریم تنباکو را اجرا کردند و قلیانها را شکستند. این همراهی زنان در تحریم مصرف توتون و تنباکو موجب شد تا نهضتی عظیم در برابر واگذاری انحصار تنباکو و توتون به بیگانگان شکل بگیرد و در نهایت این نهضت پیروز شد.

زنان در مشروطه

انقلاب مشروطیت ایران در سال ۱۲۸۵ شمسی (۱۹۰۶ میلادی) به صدور فرمان

مشروطیت منجر شد که به موجب آن مقرر شد شاه سلطنت کند - نه حکومت و مجلس شورای ملی (پارلمان) تشکیل



گردد و مردم در جریان انتخابات آزاد، نمایندگان خود را به این مجلس بفرستند. بدین ترتیب برای نخستین بار اصل

مشارکت سیاسی مردم ایران در امور پذیرفته شد و تصویب قوانین انتخاباتی موقوف به آینده گردید. انقلاب مشروطیت ایران بر محور ضرورت حرکت به سوی دموکراسی استوار شده بود. زنان نیز به نوبه ی خود و با توجه به فرصت های محدودی که در جامعه ی بسته و مردسالار آن روز ایران در اختیار داشتند، در جریان

مبارزات وسیع مشروطه خواهی و به خصوص برای ایجاد زمینه ی سیاسی که منجر به امضای فرمان مشروطیت توسط مظفرالدین شاه قاجار در سال ۱۲۸۵ شمسی (۱۹۰۶ میلادی) شد، نقش هایی ایفا کردند و بعد از آن نیز در رویارویی با پادشاه بعدی (محمدعلی شاه قاجار) که از راه دور بود تا مجلس شورای ملی را تعطیل کند، حضور داشتند. یکی از نمونه های این نقش آفرینی مربوط به دوره ی اول مجلس شورای ملی است. نقل شده در این دوره دولت وقت لایحه ای به مجلس آورد و تقاضا کرد که اجازه بدهند سی کرور تومان برای مخارج جاری از یک دولت خارجی قرض بگیرند. وکلای مجلس گفتند ایران خیلی مقروض است و اجازه نمی دهیم قرضهای دیگری بر آن اضافه شود (دولت اصرار کرد که برای مخارج روزانه و پرداخت حقوق کارمندان معطل مانده ایم) در این میان بعضی از وکلا گفتند که بهتر است از مردم قرض بگیریم و بانک ملی را دایر کنیم. زنها که این خبر را شنیدند گوشواره ها و انگوها و گردن بندهای خود را برای سرمایه گذاری در بانک ملی تقدیم داشتند. از

آن جمله زنی به مقابل مجلس آمده گفت شغل من رختشویی است فقط یک تومان پس انداز دارم. ظاهر و باطن این یک تومان را از من بگیرد تا در سرمایه گذاری بانک ملی شریک باشم!

نقش آفرینی زنان در دوران قحطی نان

در دوره رضاشاه هم زنان از حقوق سیاسی محروم بودند و قوانین انتخاباتی چنانکه گذشت زنان را مانند صغار و مجانین از رأی دادن و انتخاب شدن منع کرده بود. زنان نمی توانستند در فضای اختناق آمیز سیاسی، این حقوق را بر پایه ی میانی دموکراسی که مستلزم ایجاد تشکل های مستقل سیاسی و غیرسیاسی، حزب گرایی و در مجموع ایجاد جامعه ی مدنی است مطالبه کنند. در نتیجه زنان در نبود جامعه ی مدنی، تجارب لازم را برای حق طلبی و فعالیت های سازمان یافته کسب نکردند.

با تمام این محدودیت ها اما در طی عصیان و ناخرسندی های اجتماعی زنان را در تظاهرات و راهپیمایی های خیابانی نیز می بینیم. به طور نمونه هر بار در ایران قحطی و کمبود و یا گرانی ارزاق پیش آمد، زنان به صورت وسیع در تظاهرات شرکت می جستند و گاه کشته هم می دادند. از مهمترین این شورش زنان در قحطی ۱۲۷۷ قمری است.

آنگونه که روایت شده، آشوب برخاست، دروازه ها را بستند، چند هزار زن تظاهرات کردند. در برابر چنین تظاهراتی و حکومت



ناصرالدین شاه برای خواباندن شورش کلاتر را به طناب دار کشید و بهای نان را کم کرد. نمونه ی دیگر قحطی ۱۳۱۲ قمری است که در اثر احتکار گندم ایجاد

به بستن دکان و پیوستن به راهپیمایان مجبور کردند. «حکومت قشون مراغه را خیر کرد، دستور تیراندازی داده شد. «در دم پنج زن و یک سید کشته شدند.» در اینجا روحانیت معترض هم علیه مجتهد بزرگ به زنان پیوست و در کنسولگری روس تحصن کردند و «سه بار از فرار ملائی که می خواست صحنه را ترک کند ممانعت کردند و با او به خشونت تمام رفتار نمودند.» فردای همان روز تظاهرات را از سر گرفتند، این بار نیز سه زن کشته و تعدادی زخمی شدند. شعار نان تبدیل به شعار سیاسی و علیه سلطنت قاجارها شد. حکومت هراسید و بار دیگر عقب نشینی کرد.

درخشان ترین دوران تاریخ مبارزات زنان ایران

دوران پهلوی دوم اما اوج مبارزات زنان در برابر رژیم ستم شاهی را شاهد هستیم. در این دوران زنان کشورمان در راهپیمایی علیه رژیم طاغوت نقشی بسزا داشتند و زنان و دختران مبارز تحت سخت ترین شرایط و با وجود خفقان و شکنجه های ساواک تسلیم نمی شدند. تاریخ مبارزات زنان کشورمان در به ثمر نشاندن پیروزی انقلاب به رهبری امام خمینی یکی از درخشان ترین دوران های تاریخ سرزمین مان است. بعد از فروردین ماه ۱۳۵۸، مجلس اسلامی در فروردین ماه ۱۳۵۸، مجلس خبرگان تشکیل شد و قانون اساسی جمهوری اسلامی به تصویب رسید: «اصل ۶۲ - مجلس شورای اسلامی از نمایندگان ملت که به طور مستقیم و با رأی مخفی انتخاب می شوند تشکیل می گردد. شرایط انتخاب کنندگان، انتخاب شوندگان و کیفیت انتخابات را قانون معین خواهد کرد.»

از هر دیدگاهی که به موضوع بنگریم این یقین حاصل است که در متن قوانین انتخاباتی مجلس شورای اسلامی و آیین نامه های اجرایی نشأت گرفته از قانون اساسی جمهوری اسلامی کمترین نابرابری جنسیتی مشاهده نمی شود. بنابراین جمهوری اسلامی حق رأی دادن و انتخاب شدن را برای زنان به رسمیت شناخته است و از این حیث زنان را با مردان تفاوتی نیست.

به بیان دیگر جمهوری اسلامی ایران فضا را برای رشد و تعالی زنان ایرانی فراهم کرد و در این مسیر بصیرت بانوان کشورمان با



تبعیت از ولایت رشد داشت. بر همین اساس هم هست که زنان کشورمان در تمامی عرصه ها حضور مستمر دارند؛ حضوری که تا رسیدن به ظهور ادامه دارد.

شد. محترکین، مجتهد تبریز، مباشرین ولیعهد و حاکم تبریز بودند. زنان تصمیم به تظاهرات گرفتند. «در حدود سه هزار زن، در بازارها به راه افتادند و کسبه را